

A szabadkai pártküldöttség szegedi látogatásai

A Milan Jarićnak, a Jugoszláv Kommunista Szövetség szabadkai községi bizottsága elnökének vezetésével Szegeden tartózkodó szabadkai pártküldöttség — melynek tagjai Olajos Nagy Miklós, a pártbizottság elnökségének titkára, valamint Rodmanic Margit és Neorčić Petar, az elnökség tagjai — tegnap, pénteken több szegedi üzemet, intézményt keresett fel.

A delegáció délelőtt Berta Istvánnak, az MSZMP Szeged városi bizottsága titkárának kíséretében ellátogatt a Szegedi Ipari Igazgatóságára. Itt dr. Csikós Ferenc, a vásár igazgató tanácsának elnöke, a városi tanács vb titkára és Zsótér Mihály, a vásár igazgatója tájékoztatták a vendégeket a szegedi vásár múltjáról, jelenéről. Különös figyelmet szenteltek a megbeszélésen a két város — Szabadka és Szeged — testvérvárosi kapcsolatainak keretében mindinkább fejlődő vásári együttműködésnek. Milan Jarić, a szabadkai delegáció vezetője hangsúlyozta, hogy a szabadkai pártbizottság nagy fontosságot tulajdonít e kapcsolatoknak, s a jövőben is minden módon elősegíti majd a jugoszláv és a magyar vállalatoknak a szegedi és a szabadkai vásárokon való kölcsönös részvételét, a határ menti kereskedelmi forgalom fejlesztését.

Elmondotta, hogy a jövőben különösen nagy jelentőséget tulajdonítanak a két város s a két ország vállalatai közötti ipari kooperációk fejlesztésének, a technológiai-tudományos tapasztalatok cseréjének, a kölcsö-

Nagy László felvétele

A szabadkai delegáció megtekinti a textilműveket

nös előnyök alapján. Kifejtette, hogy bár a két város, valamint a szegedi és a szabadkai vásár kapcsolata mindenekelőtt regionális jellegű, ám szükségszerűen széles körben kisugárzik ennek az együttműködésnek a hatása a két ország távolabbi területein dolgozó vállalatokra is.

Miután a szabadkai vendégek megtekintették a vásár területét, a textilművekbe látogattak. Itt Mészáros János igazgató, Papai József, a vállalati pártbizottság titkárhelyettese és Bajza Frigyesné, a szakszervezet bizottság titkára tájékoztatta

őket a vállalat, valamint a Szegedi Textilművek munkájáról, a munkakörülmények, a szociális ellátás kérdéseiről, a gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetés kapcsolatairól. A küldöttség megtekintette az üzemcsarnokokat is.

Délután a delegáció a fővesszkeret kereste fel, ahol Gulyás Sándor egyetemi docens tájékoztatta őket munkájukról. Végül, a napi program zárásaként, a küldöttség hangulatos estét töltött a Hazafias Népfőnt dél-szláv klubjában.

A lakóhely szépítése

A Hazafias Népfőnt legkisebb szervezeti egységei: a körzeti népfőntbizottságok. Azzal a céllal szerveződtek, hogy egy adott lakóközvet helyi sajátosságainak figyelembevételével, minél több lakójának bevonásával vitassanak meg és oldjanak meg közérdekű helyi feladatokat. Együtt közös erővel dolgozzanak saját ügyeik megvalósításáért.

Szegeden 34 népfőntkörzet van. Nem egyformán dolgoznak, sok múlik a körzeti bizottságok elnökeinek, titkárainak aktivitásán. Az ő munkájuknak meghatározó szerepe van többek között abban, hogy hányan vesznek részt egy-egy társadalmi munkában, kik és hogyan kapcsolódnak be a közös célok megvalósításába.

Szegeden a legtöbb eredményt elért, a legjobb közösségi életet megteremtő két körzeti népfőntbizottság a petőfitelepi I-es és a Belváros IV/B körzete.

Nagy Béla 1979-ben lett titkára a Belváros Április 4. útja és Bécsi körút által határolt népfőnt körzetének. Néhány éve nyugdíjas. Pihenőjeinek a mindennapi lelkes szervező munka ad célt és értelmet. Abban az időben, amikor bekapcsolódott lakóhelye népfőntmunkájába, csak formálisan működött itt a körzeti bizottság. Az első és legfontosabb teendője volt aktív, új embereket bevonni a munka irányításába. A válogatás helyességének bizonyítékát, hogy az elmúlt három év eredményeit a városi népfőntbizottság kiválóan értékelte. A körzet munkáját nehezíti az a sajátossága, hogy egyetlen üzem, vállalat sem található területén, holott bizonyos feladatok elvégzésénél sokat segítene egy-egy

szocialista brigád szakértő közreműködése. Sok általános iskola van viszont a körzetben, s ezeknek majd mindegyikével megállapodást kötöttek. A gyermekek a körzet ünnepi műsorait, kulturális programjaikkal színesítik, részt vesznek a könnyebb társadalmi munkában és segítik az itt lakó idős embereket. Mindezt cserébe számos ifjúsági rendezvényt — filmvetítéseket, játékos sportvetélkedőket, író-olvasó találkozókat — szerveznek számukra. S nekik készült az a játszóter, melyet egy közel 40 évig üres, kihasználatlan telken építettek fel a körzet lakói társadalmi munkában. Értéke közel 300 ezer forint.

A társadalmi munkára nem könnyű feladat mozgóítani az embereket. Általában ez a jellemző tapasztalat a város népfőntkörzeteiben. A Belváros e területének irányítói rációfólvára, kiemelkedő ellenpéldát mutattak. Ez év májusában közel 300 lakót tudtak bevonni az Április 4. útja, s az ebből nyíló kis utcák fásítására és virágágyak telepítésére.

Szeged peremkerületének, a petőfitelepi I-es népfőntkörzetnek figyelemre méltó eredményei bizonyítják, hogy nemcsak a Belváros lakóterületein lehet csak eredményesen dolgozni. Az itt lakók véleménye szerint a jó közösségi élet és össz-munka biztosítéka — a kerület népfőnttitkáranak, Zánthó Istvánnak és elnökének, Székely Imrénének lelkes szervező tevékenysége. A vezetőség személyes példamutatása a „titka” annak, hogy a körzet lakói bármikor szívesen vesznek részt a közös célok megvalósításában. A közelmúltban végzett társadalmi mun-

kájuk értéke több mint 200 ezer forint.

A politikai vitakörök, ismeretterjesztő előadások és az általános iskolával közösen szervezett kulturális rendezvények sohasem formálisak. A valódi érdeklődésnek megfelelően állítják össze a programokat, s lehetőség szerint a lakók kívánságának megfelelően hívják meg az előadókat. Ez az oka a rendezvények népszerűségének és látogatottságának. A kerületben lakó idős emberekkel különös gonddal foglalkoznak. A nyugdíjasklub rendezvényeit minden héten megszervezik és rendszeresen ellenőrzik az eltartási szerződés betartását. Alapelvük, hogy a segítségre, támogatásra legjobban az egyedülálló öregeknek van leginkább szükségük.

A körzet népfőntvezetői mindenekelőtt arra a szemléletformálásra a legbüszkébbek, melynek eredményeképpen az itt lakó emberek belső igényévé vált a közös célokért való együttműködés.

K. K.

Kinek mi fáj...

Mínta tudnom kellett volna válaszolni, úgy szegedte nekem a kérdést három, nagyra becsült veterán: mondjam meg, hány betege és bolondja van manapság a pénznek, hányan hülyítik magukat azért, hogy még többjük legyen? A kicsit kedélyes, kicsit paprikás hangra tanácstalanul reagáltam, mert csak konvencionális irigységet láttam benne. Nem először fordult elő, hogy a szocializmus nevében éri gyanúsítás a szocializmust, a „kinek-kinek munkája szerint” alapelve. Legfeljebb az a furcsa, hogy még tartja magát a régi gazdasági mechanizmust istenítő nézet, holott érvek, bizonyítékok egész garmadáját sorakoztatjuk fel, miszerint a régi irányítási módszerekkel ma már lehetetlen előre jutni. Mínta bizonyos társadalmi rétegek me-reven elutasítanak azt, hogy a közösségnek nagy hasznot hajtó honpolgár úgyszólván minden pénzt megérdemel.

Aludtam rá kettőt, s közben eszembe jutott még néhány, eléggé közismert fölvetés: Vajon érvényesül-e még a párt vezető szerepe? Nem tévesztjük-e szem elől a munkásosztály érdekeit? Ebben a nagy hatékonyságfokozásban nem herdáljuk-e el a szocialista értékeinket? Ezek a szívós, kitartó, a népi rend elfajzásától, föllazulásától tartó kérdések korántsem rossz szándékból, vagy téves nézetekből erednek, hanem a szocializmus érdekviszonyaiból. Különböző egyének vagy szervezetek mély meggyőződéssel hangoztatják, hogy ők fejezik ki leghívebben az egész társadalom érdekeit! Abban, hogy többen szeretnek a munkásosztályra, az egész népre hivatkozni, nincs semmi különös. De ha fölerősödik ez az erkölcsi igény, akkor zavart okozhat, megnehezíti a bonyolult érdekviszonyok közti eligazodást. „s ezáltal akadályozza a pártot érdekintegráló funkciójának a teljesítésében”.

Maga a vita, az itt-ott mutatkozó konfliktus — különösen a mai viszonyok között — természetes. A szocializmus pártfogói között aligha találnánk olyat, akinek az utóbbi 10—15 év során meg ne fordult volna a fejében, hogy tényleg jó irányban haladunk-e? Ez a fajta „hozzáállás” azonban már csak azért is üdvözlendő, mert általa több a biztosítéka annak, hogy menet közben korrigálhatjuk, finomíthatjuk a közgazdasági szabályozókat. Ha minden rész kérdésben teljes nemzeti egyetértést tűztünk volna ki célul, azt aligha tudnánk valaha is elérni. Igaz, a párt — valahányszor kezdeményez valamit — mindig az össztársadalmi érdekeket tartja szem előtt, azonban figyelembe veszi azt a tapasztalatot is, hogy az egész népet érintő, nagy horderejű döntések elfogadására nem lehet rögtön számítani. Az emberek akkor hajlandók egy magasabb rendű cél elérésében részt venni — olvasható egy ide vágó tanulmányban —, ha azt saját céljuknak is el tudják ismer-ni. Ha érdeklődésüket tartósan fenn akarjuk tartani a cél iránt, akkor lehetővé kell tenni, hogy szerephez jussanak vele kapcsolatban.

Nálunk, mi tagadás, még korlátozott a társadalom tagjai közt fölsozható anyagi és szellemi javak mennyisége, ezért támadhatnak ellentétek. Ezeket azonban iparkodnunk kell föloldani, megszüntetni. Természetesen nem erkölcsi prédikációval, hanem úgy, hogy megteremtjük a szükség javaknak a mostaninál sokkal nagyobb bőségét. A mi hazánk, sajnos, elég szegény ásványi kincsekben, technikánk színvonalával valahol közepén állunk a világranglistán, túl nagy fölhalmozott tőkével sem rendelkezünk. Bárhogy nézzük is, legnagyobb erőforrásunk a lakosság munkakészsége, szaktudása, mindig újakra törekvése, jobbjó szándéka, de az ebben rejlő tartalékokat még koránt sem tártuk föl és használtuk ki teljesen. Ehhez az életviszonyok javítására van szükség, mert a dolgozó ember csak úgy tudja alkotó energiáját egyre magasabb fokon újratermelni, ha perspektívát lát maga előtt. Állampolgáraink nagy tömegei saját körülményeiket, egyéni és társadalmi helyzetüket akarják megjavítani úgy, hogy könnyebben, szabadabban, kulturáltabban, embe-ribb módon élhessenek. Társadalmunk fejlődésében felférhetetlen jelentőségű fo-

lyamatról van szó, amit nem kérdőjelezhet meg semmiféle felületes, olcsó moralizálás.

Hiába akarnánk erkölcsi prédikációt tartani arról, hogy milyen csúnya jellemvonás a pénz utáni hajszá, csak legyintés lenne a reagálás. A tudatformálásnak fontos szerepe lehet az életmód kialakításában, de csak akkor, ha a bölcsesség számol az életszínvonal alakulásának objektív meghatározóival. Az MSZMP a realitások talaján állva elismerte, hogy a társadalom gazdasági viszonyai ma mindenképpen rákényszerítettek egyfajta „privát” gazdálkodásra. Egyetlen példa: hazánkban a lakásoknak 70 százaléka a személyi tulajdonban van, s ez az arány tovább növekszik. Ha valaki lakni akar, az esetek többségében tulajdonosnak kell lennie. az a kell valnia. A gazdasági kényszer tehát egyértelmű. S hogy mindez mekkora terhet ró az érintettek, azt az ingatlanárak és az építési költségek drágulása jól érzékelteti. Ezek a körülmények messze-menően indokolják az egyes emberek, családok abbéli érdekeit, erőfeszítéseit, hogy növeljék jövedelmüket, illetve gyarapítsák a személyi tulajdont.

Sokféle módszert kipróbáltunk már, s közülük a jelenlegi látszik az egész nép megélhetése, boldogulása, jó közérzete szempontjából elfogadhatónak anélkül, hogy a múltba hőkölés veszélyétől kellen tartanunk, Isten őrizz, hogy azt képzeljük: amit csinálunk, az fölülmúlhatatlanul tökéletes és egyedül üdvözítő modell. Szó sem lehet róla! Gazdálkodásunk kitapasztalt útja-módja csak Magyarországon használható, s itt is csak addig, amíg jobbat nem tudunk létrehozni. Egyelőre az a lényeg, hogy teljes a foglalkoztatottság, a keresetből meg tudjuk vásárolni azt, amire szükségünk van, s általában megértettük, hogy olcsóbb és kelendőbb cikkek gyártásával tudjuk csak tartani a mai nehéz világgiazi helyzetben az életszínvonalat.

Az utóbbi években mínta jobban neki-gyürkőzött volna az ország népe. Azzal, hogy következetesen érvényesíteni akarjuk a munka szerinti elosztás elvét, ki-ki többet dolgozik, tanul, kezdeményez, töri a fejét a maga hasznára, s ennek a társadalomnak a boldogulásáért. Amikor azt mondjuk, hogy kiemelkedő újítók és alkotók keressenek akár milliárdot, ezt nagyon komolyan gondoljuk, sőt köszönetet mondunk nekik. Biztosak vagyunk benne, hogy ettől nem áll elő a „burzsoá restauráció veszélye”. A szocialista ipar és mezőgazdaság sokkal szilárdabb annál, sem-hogy megrendüljön attól, hogy a személyi tulajdont jobban hasznosítjuk. De akkor sem viccelődünk, amikor azt mondjuk, hogy szellemi vagy fizikai munka nélkül egyetlen fillért se vágthasson zsebre senki. Sajnos, még nem fejlődöttünk odáig, hogy érvényesíteni lehetne az „aki nem dolgozik, ne is egyék” közmondást. Sajnos, hogy még elég gyakran nem a szép emberi helytállás a követendő példa, hanem az a fajta huncutság és vagányság, amelynek sikerül kijátszania a társadalom tételes és erkölcsi törvényeit.

Kinek mi fáj, azt emlegeti. Amíg tisztessé „öregjeink” egy része a kispolgáriság fölbredésétől tart, eközben a vállalkozó szellemű emberek az ösztönzést keveslik. A megyei pártbizottság ilyen jelzéseket is kapott legutóbb. A mezőgazdasági kistermelők, a háztáji kertekben munkálkodók az alacsony főlvásárlási árra és a lassú átvételre panaszkodnak. S bizony jogos az olyan észrevétel, hogy állami, társadalmi funkcióban is lehet ártani a közösség ügyének. Az úgynevezett közéleti tevékenység is privatizálódhat, alárendelődhet szűk körű érdekeknek. Míhelyt valaki kiskirálykodik, s a pozíciójával járó hatalmat nem a köz szolgálatában használja föl, aktivitása rögtön érdektelenné válik, illetve csak árt a társadalomnak.

Fontos, hogy mindig „napra készen” tudjuk, milyen problémák foglalkoztatják a lakosság rétegeit. Fontos, mert csak ezek ismeretében korrigálhatjuk, módosíthatjuk a netán tévesnek bizonyult, vagy idejét múlt intézkedéseket.

F. Nagy István

Egyházi tanácskozás Budapesten

Befejeződött az Egyházak Világtanácsa konferenciája, amelyet június 8-a és 11-e között tartottak Budapesten, a világszervezetnek a szocialista országokban élő egyházi küldöttei részvételével. A találkozón Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, Románia és a Szovjetunió magas rangú egyházi szemé-

lyiségei egyeztették álláspontjukat, és meghatározták felkészülésük főbb szempontjait az EVT 1983-ban a kanadai Vancouverben tartandó VI. nagygyűlésére. A konferencián nagyra értékelték a májusban Moszkvában lezajlott világvallások békekonferenciájának eredményeit, amelyek az egész világon élő vallásokat egész világon élő vallásokat

egyházak vezetői helyesléssel vették tudomásul az Egyházak Világtanácsa genfi központjának a Libanon ellen végrehajtott izraeli agressziót elítélő nyilatkozatát. Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke eszmecserét folytatott dr. Konrad Raiserrel, az EVT főtitkárhelyettesével, majd találkozott ságosság iránti folytatott az orosz ortodox egyház küzdelem fokozására. Az küldöttségének vezetőivel,

A néphadsereg folklórfesztiválja

Pénteken Vácott kezdődött a Magyar Néphadsereg kétnapos folklórfesztiválja. A találkozón a néphadseregnek azok az amatőr népi táncosai, hangszeresei és énekesei vesznek részt, akik a fesztivált megelőző több száz együttes és szólista vetélkedésén a legjobban szerepeltek.